WASHINGTON D.C.

І чужому научайтесь,
Й свого не цурайтесь...
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N. J. Тел.: HEnderson 4-0237 УНС: HEnderson 5-8740 Тел. в Ню Йорку: BArcly 7-4125

РІК LXVI. Ч. 193. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СЕРЕДА, 7-го ЖОВТНЯ 1959 — 6 ЦЕНТІВ — 6 CENTS — JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, OCTOBER 7, 1959 No. 193. VOL. LXVI.

ПРЕЗИДЕНТ ВИМАГАЄ СКОРОГО ЗАКІНЧЕННЯ. СТРАЙКУ СТАЛЕВАРНИКІВ І ПОРТОВИХ ВАНТАЖНИКІВ

Пам Спрінґс. — В понеділок, дня 5 жовтня през. Айзенгавер поновив свій заклик до працедавців і робітників у сталеварному промислі довести негайно до успішного закінчення переговорів і підписання нового контракту між обидвома сторонами. Водночас із цим, Президент висловив вимогу, щоб працедавці і робітники довели до негайного закінчення страйку теж і в східньо-американських портах, спаралізованих внаслідок страйку портових вантажників. Передав свій апель Президент через пресового секретаря Білого Дому Джеймса П. Гагерті під час пресової конференції, влаштованої цього дня у Пам Спрінґс, де през. Айзенгавер проводить свій відпочинок і лікується від перестуди. У своєму апелі Президент ствердив, що обидва страйки завдають відчутної шкоди американській нації і що американський народ бажає, щоб вони були чимскорше закінчені. Повідомляючи пресу про апель Президента, Гагерті заперечив поширені останніми днями вістки, що Президент рішений вже найближчим часом припинити обидва страйки з допомогою судової заборони, значить, застосування Акту Тефта-Гартлі, що дає можливість федеральному урядові припинити страйк на протяг 80 днів. Безпосереднім приводом до поновного апелю Президента в справі негайного закінчення страйку у сталеварному промислі і в східньо-американських портах була безуспішність відновлених переговорів між сталеварними компаніями і проводом спілки сталеварних робітників, які всупереч його сподіванням і вимогам Президента, висловленим минулого тижня під час зустрічі з репрезентантами обидвох сторін у Вашинґтоні, розбилися знову в понеділок, дня 5-го жовтня, коли провід сталеварних робітників відкинув формально запропонований сталеварними компаніями проєкт нового контракту як цілком неприйнятливий для робітництва. Це привело до перервання переговорів і до нових взаємних обвинувачень, супроводжених заявами, що кожна із сторін хоче далі переговорювати. Нового реченця переговорів покищо не встановлено. Безуспішно проходять теж і переговори в справі страйку портових вантажників, які несподівано, всупереч згоді їхнього проводу на 15-денний реченець для переговорів у справі підписання нового контракту ,почали дикий страйк ,у висліді якого приєдналися до страйкуючих інші місцеві спілки, що привело до унерухомлення всіх портів на південно-східньому побережжі ЗДА. Усі намагання федеральних посередників полагодити спір між корабельно-вантажними компаніями і портовими вантажниками були безуспішні. Вважають, що єдиним виходом із ситуації може бути й тут судове рішення про припинення страйку на протяг 80 днів.

Досі випущено 15 сателітів довкола Землі і 2 довкола Сонця

Ню Йорк. — У зв'язку з випущенням нового сателіта довкола Місяця в дні 4-го жовтня часописи пригадують дотеперішні 15 сателітів довкола Землі і 2 довкола Сонця. І так СССР випустив довкола Землі „Спутнік І" (4 жовтня 1957), „Спутнік ІІ" (3-го листопада 1957), „Спутнік ІІІ" травень 1958), а довкола Сонця „Мечта" або „Лунік І" — 2-го січня 1959 і „Лунік ІІ" — 12-го вересня 1959. ЗДА випустили довкола Землі „Експлорер І" (31-го січня 1958), „Ванґард І" (17 березня 1958), „Експлорер ІІІ" (26 березня 1958), „Експлорер IV" (26 липня 1958), „Атлас-Скор" (18 грудня 1958), „Ванґард ІІ" (17-го лютого 1959), „Діскаверер І" (27-го лютого 1959), „Експлорер VI" (7-го серпня 1959), „Діскаверер V" (13-го серпня 1959), „Діскаверер VI" (19-го серпня 1959), „Ванґард ІІІ" (17-го вересня 1959) і довкола Сонця: „Піонер IV" (3-го березня 1959).

Сенатська підкомісія передбачає цілі десятиріччя „холодної війни"

Вашинґтон. — Голова сенатської підкомісії , що займається проблемою політики цієї країни, сенатор Генрі Джексон заявив, що теперішня холодна війна може тривати цілі десятиріччя, і тому треба вести таку політику, щоб ЗДА могли її витримати довший час, і щоб не дали себе випередити СССР під жадним оглядом. Хрущов виявив, що СССР плянує побити нас не тільки під оглядом мілітарним, але в першу чергу перемогти нас політично, економічно і культурно. Треба усвідомити собі, хто має бути відповідальний за американську політику безпеки поруч Президента. Під час урядування Доллеса головним дорадником Президента був сам державний секретар. Але Доллес мусів міняти свої погляди на деякі справи під впливом військових кол, представників Комісії Атомової Енергії або департаменту скарбу. Тепер створено окрему підкомісію Нешенел Полісі Машінері, яка розглядає цю проблему, а Білий Дім її підтримує, бо плянує переорганізувати працю в Білому Домі. Ця підкомісія вивчатиме цю проблему до січня 1960 року, а тоді почне переводити переслухання в цій справі.

В АМЕРИЦІ

● **Преса повідомляє,** що у найновішому виданні „Товариського Списку" що виходить у Вашинґтоні, немає між столичною сметанкою пані Д-ордж Ґордон Мур, сестри пані Айзенгавер. Чоловіка пані Мур названо у зв'язку з аферою президентового дорадника Шермана Адамса. В цьому списку немає також сина Президента майора Джана Айзенгавера та його жінки Барбари. Одна з редакторок цієї книжки, що охоплює 7.000 прізвищ, заявила, що син Президента проживає здебільша на фармі в Ґейтисбурґу, Па. і тому його не взяли до списка.

● **До Міямі на Флориді** прилетів з Гавани літак із 33 пасажирами ,пілотів якого три кубинці — Е. А. Ветанкурт, його 16-річна донька Ґлорія та О. Ґернандез — змусили летіти до ЗДА замість до Сантіаґо, на Кубі. Згадані кубинські втікачі звернулися до американського уряду з просьбою признати їм право азилю ,а решта пасажирів вернулася на Кубу.

● **Гарольд Е. Стассен,** республіканський кандидат на посадника Филаделфії, заявив, що він не мішатиметься до змагань за кандидатуру президента в 1960 році між Рокефеллером і Ніксоном. В 1956 році Стассен на республіканській конвенції старався заблькувати кандидатуру Ніксона на віце-президента, мовляв, цей останній не має симпатій виборців.

СТАЛЕВАРНІ РОБІТНИКИ ПІДТРИМУЮТЬ МЕКДОНАЛДА

Після перервання переговорів з представниками сталеварної індустрії президент спілки Об'єднані Сталеварні Робітники Америки Дейвід Дж. МекДоналд виступив із звідомленням з цих переговорів на засіданні спілкової комісії для справ заробітних платень. Він заявив, що репрезентація спілки відкинула запропоновані сталеварними продуцентами умови нового контракту, як цілком неприйнятливі.

ПОНАД 600 ОСІБ ВЗЯЛО УЧАСТЬ У ВІДЗНАЧУВННІ 65-РІЧЧЯ УНСОЮЗУ В КЛІВЛЕНДІ

Клівленд, Огайо. — Понад 600 осіб заповнило тут минулої неділі, 4-го жовтня, авдиторію школи Линколна, щоб відзначити 65-річчя праці УНСоюзу для громади і народу. Відзначено ці роковини ювілейним концертом, що його відкрив і ним проводив один з найстарших і найбільш заслужених союзових піонерів-діячів, гол. радний Дмитро Шмагала. Програму започаткувала п. Дороті Олен відспіванням американського гимну. Ювілейну промову виголосив головний касир УНСоюзу Роман Слободян ,насвітлюючи працю УНСоюзу на тлі загального українського розвитку впродовж його 65-літнього віку. Ювілейну промову англійською мовою виголосив молодий діяч Тарас Шмаґала, син гол. радного Дмитра Шмаґали. Привітання виголосили член міської Ради Клівленду п. І. Т. Білинський та відомий діяч адв. Омар Малицький. Ігор Оліяр деклямував вірш про 65-річчя УНСоюзу. В мистецькій частині програми виступали хор „Дніпро" під дириґентурою п. Е. О. Садовського та хор „Гомін" під проводом проф. Я. Баринча, члени „Пласту" під проводом Дади Руденської і члени СУМА під проводом п. Василя Райци виконали ряд народніх танців, а головною атракцією мистецької частини програми був гостинний виступ відомої нашої молодої скрипальки Донни Гресько. Імпрезу закінчено відспіванням українського національного гимну. Ці ювілейні святкування були попереджені діловими нарадами урядовців, головно секретарів 13 Відділів округи, на яких організаційні справи з'ясовував гол. касир п. Роман Слободян. Предметом нарад були головно потреби і можливості дальшого росту і розвитку УНСоюзу та зокрема, успішне завершення цьогорічної ювілейної організаційної кампанії.

ГРОМАДА АМСТЕРДАМУ ВІДЗНАЧИЛА ЮВІЛЕЙНИМ БЕНКЕТОМ 65-ЛІТТЯ УНСОЮЗУ

Амстердам, Н. Й. — Минулої суботи, 3-го жовтня ц. р. місцева українська громада відзначила 65-ліття найстаршої й найбільшої української організації — УНСоюзу. Ювілейний бенкет з концертом, після якого відбулася забава з танцями, зібрав за столами всю місцеву громаду з парохом о. Левом Ліщинським та проповідником союзового життя, секретарем місцевого 266-ого Відділу, Василем Труфином на чолі. Свято відкрив Василь Чучман, який згодом проводив програмою вечора. Після відспівання американського й союзового гимнів, о. Ліщинський поблагословив вечерю, за якою засіло яких 200 осіб. В часі бенкету головний секретар УНСоюзу д-р Я. Падох виголосив промову, в якій вказав на історичні заслуги УНСоюзу для української справи в Америці й на дальшу величезну актуальність національної місії УНСоюзу під цю пору. Зокрема промовець вшанував заслуги союзових піонерів, працею та здобутками яких живе ще й тепер українська громада в Америці. З промовами виступали ще о. парох Ліщинський, б. старшина УСС, та учасник 1 листопада у Львові, який підкреслив великі здобутки УНСоюзу на організаційному та господарському полі, місцевий білоруський священик і редактор журналу „Сівба" о. Фр. Чернявський, який вітав українську громаду від білорусів та вказував на вагу рідної школи й мови, та Дмитро Олійник, який представив історію місцевого 266 Відділу УНСоюзу за останніх 36 років. З привітами виступили Володимир Запаранюк, окружний організатор УНСоюзу, Василь Зима від відділу 484-ого з Ютики, Панько Джинджеристий та Василь Колодій від 191-ого Відділу УНСоюзу в Трой, пані Пелагія Серединська від 79-ого Відділу в Бродалбин та Семен Гнатківський від Відділу УККА та українських ветеранів. Деклямації й продукції духової оркестри СУМА з Ютики під проводом Миколи Кожухаря доповнювали програму вечора. Союзовим діячам допомагали місцеві пластуни, які перед союзовим святом на окремих зборах вітали гол. секретаря д-ра Я. Падоха, який водночас є головою КПСтаршини у ЗДА. Національний гимн відспіваний учасниками свята при звуках оркестри закінчив це вдале ювілейне союзове свято невеликої, але під кожним оглядом прикладної амстердамської громади.

● **Десятий Крайовий З'їзд Спілки Української Молоді в Канаді** відбудеться в днях 10-11 жовтня ц. р., в Торонті у великій залі будинку „Просвіти" при 140 Батирст вулиці. У програму з'їзду, крім звітів й вибору нової управи, входить теж і програмова доповідь і дискусія над нею.

● **Третю мистецьку Виставку Жіночої Творчости** влаштовує в днях 11—25 жовтня ц. р., 64-й Відділ Союзу Українок Америки в Ню Йорку в залі ч. 31/II в Українському Народному Домі. Відкриття виставки в неділю, дня 11 жовтня, о год. 1-ій по полудні.

УНСОЮЗ ВІДКРИВ В ТОРОНТІ СВОЮ КАНАДІЙСЬКУ КАНЦЕЛЯРІЮ ТА ВІДЗНАЧИВ ПОДВІЙНИЙ ЮВІЛЕЙ

Торонто. — Минулої суботи, 3-го жовтня, тут формально відкрито Канадійську Канцелярію Українського Народного Союзу, який зі своїми 3,221 канадійськими членами (з усіх 72,735 активних членів) 2,020,837.40 долярів майна в Канаді (із 22,346,574.46 долярів загального майна) є найбільшою числом членів і найсильнішою фінансово того роду українською організацією також і на канадійському терені. Формальне відкриття канцелярії, що його довершив гол. предсідник УНСоюзу Дмитро Галичин в асисті двох канадійських членів Головного Уряду УНС, головного контролера інж. Коссара і гол радного Богдана Зорича, вважається — після заснування першого Відділу УНСоюзу в Канаді в 1916-му році — головним етапом в розвитку цієї великої організації на канадійському терені, як і важливим кроком в її загальному розвитку. Багато переконливих арґументів на цю тему висловлено під час окремої пресової конференції, що відбулась того ж дня по полудні вже в новій Канадійській Канцелярії УНСоюзу, що приміщена в будинку УНО при вулиці Каледж. В конференції-нараді взяли участь: редактори о. Хомин від тижневика „Мета" і о. Свірський від місячника „Світло", редактори А. Курдидик і О. Тарнавський від „Вільного Слова", ред. Ол. Матла від „Гомону України", інж. М. Селешко заступав „Новий Шлях", ред. П. Волиняк від „Нових Днів" і ред. В. Олександрів від „Молодої України", ред. М. Колянківський від „Ми і Світ" та ред. Лев Коссар від місцевого канадійського щоденника „Телеграм". Вступні завваги висловили та опісля відповідали на запити пп. Д. Галичин, Вол. Коссар і Б. Зорич та ред. „Свободи" А. Драган. Ціль відкриття Канадійської Канцелярії УНСоюзу, що була вже від довшого часу „мрією" союзових піонерів і діячів в Канаді, з'ясовано в цих розмовах в таких трьох точках: — 1. Репрезентувати УНСоюз в Канаді, 2. координувати працю УНСоюзу на канадійському терені та 3. заступати специфічні інтереси канадійських членів в загальній системі УНСоюзу. Усі погоджувалися в тому, що відкриття Канадійської Канцелярії УНСоюзу відкриває нові великі можливості розвитку цієї організації як на канадійському терені, так і в загальному, що повинно б поважно скріпити український стан посідання у вільному світі і тим самим збільшити український вклад і в змагання українського народу і в розвиток країн українського поселення поза рідними землями. На чолі Канадійської Канцелярії стоять, як уже відомо з інших повідомлень, її директор інж. Вол. Коссар та її екзекутивний секретар п. Б. Зорич.

Відкриття Канадійської Канцелярії УНСоюзу в Торонті та зв'язана з цим пресова конференція в суботу 3-го жовтня попередили врочисте відзначення подвійного ювілею: 65-річчя УНСоюзу та 20-річчя його найбільшого в Канаді 432-го Відділу в Торонті, що відбулося в неділю, 4-го жовтня ввечорі у заповненій великій залі УНО. Врочистість, на яку склались бенкет з промовами та відповідною мистецькою програмою, започатковано відіграниям канадійського гимну, а всч. о. Ярослав Бенеш провів молитву. Відкрив бенкет формально інж. Вол. Коссар, а проводив ним відомий місцевий бизнесмен і діяч, Юрій Карманін. Головну промову виголосив гол. предс. УНС Д. Галичин, з крім нього промовляли піонер УНСоюзу в Канаді та колишній головний контролер Вол. Гірняк, піонер і голова ювілейного 432-го Відділу М. Мота, Б. Зорич, і ред. А. Драган. У мистецькій частині програми виступала головно молодь: юнацька оркестра Музичного Інституту під проводом проф. Ковалева та при фортепіяновому супроводі проф. Марти Варабаш, пластові юначки в українських національних костюмах виконали веснянки і хороводи. — П-ні Кемпе продеклямувала дотепну „думу" про УНСоюз та його діячів. Мистецькою програмою керував і її заповідав п. В. Зорич. Кінцеве слово виголосив ще п. Карманін і закінчено імпрезу відспіванням українського національного гимну, після того, як всч. о. Марків, ЧСВВ, провів кінцеву молитву. З нагоди цих святкувань наспіло багато привітань, з яких деякі, зокрема від міністра Михайла Стара, головного секретаря д-ра Ярослава Падоха, справжнього піонера Канадійської Канцелярії УНСоюзу п. Зеленого та інших були відчитані під час бенкету, в якому взяло участь кілька сотень місцевих і позамісцевих видатних союзовців та суспільно-громадських діячів.

Новий совєтський сателіт сповільнив дорогу в сторону Місяця

Москва. — Новий совєтський комунікат про так званого Луніка III, що його Совєти вистрелили в сторону Місяця в неділю перед 7-ою год. ранку, змінює передбачений „розклад їзди" того сателіта. Коли спершу заповіджено, що Лунік III наближиться до Місяця пізнього вечора в минулий понеділок, то тепер цей час пересунено на 24 години. За совєтським комунікатом Лунік III мав дійти до найближчого пункту Місяця, віддаленого на кругло 4,375 миль — у вівторок год. 5 попол. московського часу. Останній комунікат запевняв, що совєтський сателіт був віддалений за 177,500 миль від Землі. Із збільшуванням віддалі між Землею і сателітом — зменшується швидкість сателіта. У вівторок Місяць був віддалений від Землі за 2 25,000 миль. Нічого не відомо, чи здійсниться заповідь совєтських учених, що цей їх носій сателіт зробить світлини з тієї частини Місяця, якої ніколи не можна бачити з Землі. Совєти нічого не сказали про наукові прилади, що їх поміщено у Луніку III. Деякі вчені твердять, що коли совєтський сателіт опиниться по другому боці Місяця, то той бік буде окутаний непрозорою теміною.

Місія ОН в Ляосі закінчує свої дії

Вієнціян. — Слідча місія, вислана Радою Безпеки Об'єднаних Націй у формі своєї Підкомісії до Ляосу для збирання фактичних інформацій про тамошній стан справ, протягом трьох днів перебувала в північній частині провінції Самнеуа, де найбільш оперують комуністичні партизани, які мають підтримку від сусіднього комуністичного північного В'єтнаму. Комуністичні партизани проголосили були пересторогу, щоб місія ОН не зважилась запускатись на опановану ними, партизанами, територію, бо — мовляв — вони не визнають її та не гарантують її безпеки. Ляоський уряд заповів передачу місії ОН ще дальших документів на доказ, що громадянської війни в Ляосі не було б, як би не було активної підтримки партизанів збоку комуністичного В'єтнаму та Китаю. Місія ОН прибула до Ляосу 15 вересня ц. р. Гадають що вона виїде відтіль назад до Ню Йорку в першій половині наступного тижня. Вона має негайно скласти звіт із своєї діяльности перед Радою Безпеки.

АНГЛІЯ РІШУЧЕ ЗА КОНФЕРЕНЦІЮ „НА ВЕРШИНАХ" — ФРАНЦІЯ ЗВОЛІКАЄ

Лондон. — Англійський прем'єр Геролд Мекміллен заявив у своїй передвиборчій промові в минулий понеділок 5-го жовтня ц. р. рішуче, що вислід розмов між президентом Айзенгавером і Хрущовим промостив шлях до найближчої конференції голів урядів. Він заповів, що коли б англійські консерватисти залишились при владі у висліді четвергових виборів, то його уряд натискатиме на переведення тієї конференції „на вершинах" можливо в якнайшвидшому часі. Англійський прем'єр та його співпартійці з Консервативної партії не є вдоволені — за твердженням американських кореспондентів у Лондоні — з останньої заяви пресового референта Білого Дому Джіма Гаґерті, який досить легковажно висловився про категоричне твердження Мекміллена щодо конференції „на вершинах" та заявив, що президент Айзенгавер не зобов'язався був перед Хрущовим щодо своєї участи в конференції „на вершинах" і що така конференція ще остаточно не вирішена. Соціялістична партія праці закидає Мекмілленові, що він використовує світовий конфлікт між Сходом і Заходом для партійної виборчої пропаганди. Але насправді — однаково консерватисти, як і соціялісти поручають себе, як найкращого майбутнього репрезентанта Англії в західньо-східніх переговорах та в ладнанні міжнародних справ. Коли в Англії кожний майбутній уряд, чи-то консервативний, чи соціялістичний, наполягатиме на відбуття конференції „на вершинах" в якнайшвидшому часі, то у Франції урядові чинники зволікають із заявленням свого останнього слова. За твердженням закордонних обсерваторів в Парижі, президент де Ґоль погоджується у принципі щодо своєї участи в конференції „на вершинах" та буцім-то признає, що Хрущов, відкликавши свою погрозу щодо західнього Берліну, зліквідував найважливішу перешкоду, яка стояла на шляху до нової конференції голів урядів. Але Франція отягається ще з уваги на теперішні вибори в Англії. — Французькі урядові кола хочуть спершу знати, який уряд репрезентувати Англію і яке становище цей уряд займатиме в тих найважливіших міжнародних справах, які мали б прийти на розгляд конференції „на вершинах". Франція вважає, що на найпершому місці стоїть справа з'єдинення Німеччини.

В Об'єднаних Націях прийшло знову до зудару між Єгиптом та Ізраїлем

Об'єднані Нації. — В минулий понеділок міністер закордонних справ З'єдиненої Арабської Республіки д-р Махмуд Фавзі закинув Ізраїлеві, що той штучно витворює кризу своїми вимогами щодо користування Суезьким каналом. Такої кризи, мовляв, нема, бо існує незмінний стан, що його розв'язка залежить виключно від доброї волі Ізраїлю. Арабський міністер заявив, що З'єдинена Арабська Республіка негайно припинить бльокаду Ізраїлю та скасує заборону плавби Суезьким каналом, існуючу щодо ізраїльських кораблів, якщо Ізраїль дозволить на поворот до своїх давніх осель близько одному мільйонові палестинських арабських втікачів. У відповідь, головний представник Ізраїлю в Об'єднаних Націях, амбасадор Ізраїлю в Канаді Артур Люрі, заявив ,що Ізраїль в кожному часі готов до безпосередніх переговорів в справі поладнання всіх ізраїльсько-арабських справ, без ніяких попередніх передумов.

В Англії розпалились передвиборчі пристрасті в партійній політиці

Лондон. — В останньому тижні перед парляментарними виборами в Англії, які відбудуться в четвер 8 ц. м. , розпалились пристрасті, як наслідок гострих взаємних партійно — політичних закидів, серед яких не бракує виразної демагогії. Лідер соціялістичної Партії праці Гю Гейтскелл закинув консерватистам, що вони є „партією минулого, партією гурра - патріотизму й інтернаціональної анархії". Консервативна партія, продовжував він у своїй промові в минулу неділю в Лондоні — партія „анахронічного колоніялізму, партія Кипру й Суезу, партія Ньясаленду й Голі (т. зв. „табору смерти" в Кенії), партія упривілейованих, партія снобів, сервілістів і сорочок із коронками. Це партія — казав він — яка стоїть поміж англійським народом та його добрими нагодами". З другого боку прем'єр Мекміллен закинув Гейтскеллеві, що він забув витягнути „магічну палочку" для знайдення грошей для тих всіх видатків суспільної опіки, що їх він обіцює, коли він, Гейтскелл, був канцлером скарбу в остан. англійському соціялістичному уряді. Мекміллен закинув своєму партійному противникові орудування демагогією і блефом. — Тому, що соціялісти заповіли додаткові суспільні пільги та знижку податків у випадку приходу до влади, то їхні виборчі шанси зросли. Закордонні обсерватори в Англії передбачують, що різниця щодо отриманих посольських мандатів у виборах в четвер буде дуже мала та що фреквенція виборців буде дуже висока.

У СВІТІ

● **У палаці Об'єднаних Націй** в Ню Йорку під час прийняття, що його американська делеґація влаштувала для азійських приятелів, зайшла прикра суперечка між колишнім державним підсекретарем Волтером Робертсоном і филиппінським амбасадором у Лондоні Леоном М. Ґерреро. Робертсон назвав филиппінського дипломата „брутальним чоловіком", який — мовляв — говорив нечемним тоном до нього, дармащо Робертсон „міг би бути його батьком". На це Ґерреро заявив, що Робертсон дійсно застарий, щоб зрозуміти потребу будувати міжнародні взаємини на нових основах.

● **Італійські комуністи** використали у своїй кампанії проти прозахіднього уряду Антоніо Сені факт, що президент Айзенгавер безпосередньо після сніданку з названим італійським прем'єром, коли той приїздив з офіційною візитою до Вашинґтону, — виїхав на ферії. Італійські комуністи облудно закидають прем'єрові, що він дозволив повестися з собою, як „з лакеєм", і протиставлять цьому поведення Айзенгавера з Хрущовим.

● **Жиди в Австрії** ремствують на уряд, який ще й досі не виконав нічого з своїх обіцянок щодо відшкодування за втрати, понесені жидами під час нацистського панування. Голова жидівської громади в Австрії, що нараховує 9,000 осіб ,заявив на пресовій конференції, що від 1945 року померло вже 2,700 австрійських жидів, колишніх в'язнів кацету, не діставши ніякого відшкодування. Австрійські жиди домагаються коло $25 мільйонів. 17 жидівських божниць в Австрії ,спалених у 1938 р., все ще в руїнах.

СВОБОДА SVOBODA

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N. J.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
На рік	$ 12.00	One year	$ 12.00
На пів року	6.25	Six months	6.25
На три місяці	3.25	Three months	3.25

За кожну зміну адреси платиться 10 центів

За оголошення редакція не відповідає і не зобов'язується повертати незамовлені матеріяли

Адреса: "SVOBODA", P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

МІСІЯ ХРУЩОВА У ПЕЙПІНҐУ

Після чотириденного перебування з столиці червоного Китаю, Нікіта Хрущов відлетів минулої неділі до СССР, залишивши міжнародній пресі широке поле для здогадів про хід і вислід своїх багатогодинних нарад за закритими дверима з найвищими комуно-китайськими проводирями. Відвідини Хрущова були „неофіційні", отож приймання і прощання на летовиці відбувались без музики і без масової публіки. Проте, всі дотеперішні західні коментатори згідні в тому, що ця пейпінґська візита має поважне значення. Хрущов, мовляв, полетів туди не тільки на те, щоб заманіфестувати совєтсько-китайську приязнь з нагоди 10-річчя комвлади в Китаї, але й на те, щоб детально поінформувати китайських співпартійців про свої розмови в Америці і устійнити з ними дальшу спільну тактику.

Зате існують розбіжні погляди, чи вдалася Хрущову його місія. Деякі західні коментатори поважно беруть заяви Хрущова про конечність ладнати міжнародні спори мировими засобами і про потребу закінчення холодної війни та започаткування ери співіснування. Якщо, мовляв, повторювання Хрущовим цих фраз є тільки тактичним ходом, то тактика така виключає бодай тимчасово завогнювання міжнародної ситуації новими агресивними діями, новими підбурливими словами й погрозами. Тому ці коментатори твердять, що між Москвою і Пейпінґом існує в даному випадку розбіжність поглядів, оперта на розбіжності інтересів. Комуністичному Китаєві не може залежати на будь-якому відпруженні міжнародної атмосфери і на припиненні атак проти З'єдинених Держав. Навпаки, з моментів і внутрішньої і закордонної політики комуно-китайський уряд мусить — читаємо в західній пресі — вести безперервну і безпардонну кампанію проти З'єдинених Держав. Трублячи про здогадну американську небезпеку, про американський імперіялізм та американську опіку над ворогами комунізму в Південній Кореї, в Тайвані (на Формозі), в Японії, Південному В'єтнамі, Сіямі та взагалі у вільних країнах Сходу, комуно-китайський уряд виправдує потребу жертв китайців американською загрозою. Америка — це страшак і водночас параван, яким пейпінґський режим прикриває свою внутрішню політику визиску й терору.

Знову ж у своїй закордонній політиці комуно-китайський режим мусить вважати ЗДА своїм „ворогом ч. 1". Фактом є, що це ЗДА, покликавши до життя Південно-Східній Азійський оборонний пакт (СЕАТО), поставили успішний бар'єр проти агресивного походу червоного комунізму на підбій Азії. ЗДА оточили китайський суходіл півколом військових баз, поставили в Південній Кореї сильну армію, дали поштовх у відбудові демократичної і прозахідньої Японії, вперто відмовляються визнати комуно-китайський режим і допустити комуністичний Китай до Об'єднаних Націй. Тому подорож Хрущова до Вашингтону ніби не була Пейпінґові до вподоби, і тому Пейпінґ свідомо якраз тоді затіяв випади проти Ляосу та Індії, щоб зіпсувати Хрущову атмосферу у Вашингтоні. І тому — читаємо — Пейпінґ не може піти по лінії компліментів Хрущова на адресу през. Айзенгавера і не може припинити своєї протиамериканської пропаґанди.

На цій підставі дехто схиляється до думки, що між Москвою і Пейпінґом настало прохолодження взаємин. Доказом цього має бути ніби і згадане вгорі стримане прийняття Хрущова, і стаття міністра закордонних справ Чен'-ї з закликом до всіх народів світу боротися проти „американського імперіялізму", проголошена в комуно-китайському офіціозі якраз під час перебування Хрущова в Пейпінґу, і заява міністра оборони маршала Лін Піа-о про „визволення Тайвані", і стаття шефа безпеки генерала Льо Ю-чінґа проти през. Айзенгавера за „політику саботажу". Ці комуно-китайські голоси — це ніби відповідь Хрущову на його рекомендації шукати шляхів порозуміння з Америкою. Правда, водночас вказують на факт, що транспарентів про „визволення Тайвані" та й протиамериканської пропаґанди було цим разом менше як минулого року, мабуть, зумисне, щоб не дуже контрастувати з миролюбними фразами Хрущова.

Проте, всі здогади на тему розбіжностей між Москвою і Пейпінґом це, мабуть, таки більше вияв бажання, ніж дійсности. Найвірогідніше те, що Хрущов і Мао Тсе-тунґ не спорять про правильність різних тактик, а узгіднюють двоторовість тактики, що стоїть на послугах тієї самої політики з тими самими цілями. В інтересах Москви лежить, щоб на Середньому і Далекому Сході був стан перманентного напруження і щоб китайські комуністи поширювали сферу своїх впливів, — в інтересі Пейпінґу лежить, щоб Захід дозволив морально здемобілізувати себе миролюбними фразами. Тому нема між цими двома тактиками розбіжности, як і нема різниці між цими двома ворогами вільного світу.

СВІТОВА РІЛЬНИЧА ПРОДУКЦІЯ

Харчова і Рільнича Організація при Об'єднаних Націях щороку оприлюднює звіт під заголовком „Стан харчової справи і рільництва". Саме тепер появився цей звіт за 1958-ий рік, з якого виходить, що світова рільнича продукція в 1958 році зросла на 4 відсотки в порівнянні з попередніми двома роками, коли вона навіть виявляла тенденцію до зменшення. З цього широкого звіту виходить також, що населення земної кулі в 1958 році збільшилося на 1.6 відсотка в порівнянні з 1957-им роком.

Але звіт Харчової і Рільничої Організації підкреслює, що збільшення кількости харчів у світі не означає, що людство більше споживало харчів, бо та надвишка головним чином припадала на ті держави, в яких, як, наприклад, у ЗДА, великі надвишки сільсько-господарських продуктів населення неспроможне спожити, і вони мандрують до магазинів та складів, бо населення недорозвинених країн не має грошей, щоб їх купити.

Коли приглянемося ближче до справи збільшення світової продукції, то побачимо, що на першому місці в тому збільшенні стоять острови Тихого океану, що їх називаємо Океанією (Нова Ґвінея, Нова Анґлія, Нова Зеляндія, Соломонові острови, Нова Каледонія, Фіджі й інші), бо їх продукція зросла аж на 10 відсотків супроти 1957 року. Але той самий господарський район в 1958 році зазнав найбільших, бо аж на 23 відсотки, утрат в прибутках з експорту господарських продуктів. Так само у ЗДА прибутки з експорту зменшились на 10 відсотків, а в Західній Европі — на 4%.

СССР стояв у 1958 році на другому місці щодо збільшення рільничої продукції, — 9 відсотків супроти 1957 року. У звіті СССР подається разом з його східньо-европейськими сателітами, хоч сателіти в 1958 році випродукували менше як в 1957 році.

Про великий рільничий комплекс, яким є комуністичний Китай, звіт Харчової і Рільничої Організації не подає нічого, бо червоний Китай не висилає до ОН своїх статистичних даних. У звіті говориться тільки про те, що уряд тієї країни старається за всяку ціну піднести рівень рільничої продукції.

Світові запаси харчових продуктів у попередніх кількох роках залишались без змін, але тепер вони зросли на 10 відсотків, з чого аж 80% знаходиться в ЗДА і в Канаді. У 1958 році кількість проданих у цілому світі сільсько-господарських продуктів зменшилася на 3 відсотки в порівнянні з 1957 роком. Пересічно ціни впали на 7 відсотків, а кількість експортованих продуктів обнизилась на 9 відсотків.

У звіті говориться, що в першій половині 1959-го року рільнича продукція продовжує зростати, при майже незмінних цінах. У багатьох розвинених державах ціни на рільничі продукти доволі високі, часто внаслідок державної допомоги фармерам. У звіті нічого не сказано про ціни на рільничі продукти в недорозвинених країнах, бо жадних статистичних даних з цієї ділянки не подано.

Але в усіх майже країнах світу споживачі платять за харчі більше, як у попередніх роках. В економічно розвинених країнах це подорожчання спричинене поліпшенням способів управи ріллі і розподілу продуктів. У недорозвинених країнах харчі дорожчають тому, що кількість їх не відповідає запотребуванню.

У країнах Латинської Америки і Південно-Східньої Азії, де продукують риж, не вдається збільшувати його продукцію в такому самому темпі, в якому зростає населення. Ще гірша справа в Африці. Але є й такі країни, які в останніх роках виказують зріст рільничої продукції — Мехіко, Японія, СССР, Австрія, Бельгія, Греція, Ірляндія та Італія. В повільнішому темпі (на два відсотки більше в порівнянні зі зростом населення) зростає харчова продукція у Франції, Західній Німеччині і Юґославії.

Звіт характеризує загальну ситуацію такими ствердженнями. Чотири великі райони — Латинська Америка, Далекий Схід, Середній Схід і Африка, що мають дві третини населення земної кулі, в 1954-1958 роках дали тільки одну третину світової рільничої продукції.

Запаси пшениці в ЗДА, Канаді, Австралії та Арґентині в 1958 році упали на 10 відсотків в порівнянні з 1957 роком, але є надія, що в 1959 році вони збільшаться на 20 відсотків, перевищуючи 50 мільйонів тонн. Запаси цукру також мають збільшитися на 20 відсотків наприкінці цьогорічного сезону, встановлюючи новий рекорд — 12 мільйонів тонн. Запаси кави в Бразилії з кінцем цього сезону становитимуть 1,310,000 тонн.

Совєтський уряд хвалиться, що в цьому році в СССР зібрано 139,400,000 тонн зерна, бо був добрий урожай в Україні і в азійських районах. Також урожай цукру нібито збільшився в СССР на 36 відсотків, але не подано його в тоннах. Проте, населення СССР все ще не має подостатком ані хліба, ані цукру, не кажучи вже про молоко, м'ясо, яйця і картоплю, продукція яких зменшилася в порівнянні з попереднім роком, як признаються самі комуністи. Зменшилося в СССР і число рогатої худоби та овець, менше випродуковано бавовни, а це значить, що населення і далі не матиме подостатку одежі і взуття.

Стан світової рільничої продукції свідчить про те, що велика частина населення земної кулі недоїдає. Щоб розв'язати пекучу проблему харчів, треба зліквідувати комуністичну загрозу, яка примушує світ розбудовувати для власної оборони військовий промисл замість дбати про підвищення життьового рівня.

I. Джурдж

ЗАБУЛИ ПРО ТИБЕТ

„Чи маємо ми право радуватися та веселитися, коли світ потопає в огні?"

(Зі законів Будди, „Дгаммапада", розділ XI.)

Згідно з переказом, у горах Гімаляях знаходиться країна вічної молодости та безтурботности, так звана „шанґріла"...

Так хоче переказ, що відображує тугу людини за спокоєм, за справедливістю, за правопорядком. На жаль, не хоче цього дійсний політичний стан і спричинники його — комуністичні проводирі.

Події в Тибеті, що пролунали стукотом машинових крісів та детонаціями летунських бомб і артилерійських стрілен, сповістили в цілому світі про волелюбність тибетського народу та про колоніялістичну експансію червоного Китаю. В свою чергу, слідом за Україною, Чехословаччиною, Польщею, Мадярщиною і прибалтійськими державами, — Тибет став жертвою чужого імперіялізму.

Небезпечний сусід

Сусідування Тибету з Китаєм для цього першого ніколи не було щасливе. Китай завжди споглядав на Тибет з його двома мільйонами населення ласим оком, немов на „лебенсраум", призначений йому бабунею-геополітикою. Числитися з опінією місцевого народу не є звичаєм завойовника!

Тибет, прийнявши з Індії в VIII ст. буддійську віру і перетворивши її, через процес адоптації, у т. зв. лямаїзм, довгі роки проживав у таємничості та неприступності своїх: на півдні гір Гімаляїв (в мові санскриту ця назва відповідає: „житло снігу"), а на півночі пустинних рівнин. Теократичне правління (голова держави — Далай Ляма, „відображення живого Будди") з осідком у Лгасі, дослівно ізолювалось від зовнішнього світу, зайняте розгляданням суті життя, згідно з навчанням півбога і пророка-філософа, „співчутливого" Будди.

Китай заволодів Тибетом уперше в 1720 р., коли то династія Чінґів, або Манджу, намагалася увічнити й своє ім'я в історії збройних походів. Ця перша займанщина, однак, мала характер скоріше авторитативний, і Тибет, бувши культурним буфером між Китаєм і Індією, зумів в 1913 році від суприматії звільнитися.

Вдруге китайські війська, цим разом — „червоні", залили Тибет у 1950 році. Нова займанщина дуже скоро виявилася набагато грізніщою від попередньої, тим більше, що динамічна й примітивна марксистська ідеологія в обробці Мао Тсе-тунґа суперечить статичній і статочній філософії буддистів.

Десять років у ярмі, все ж таки, не зуміли зломити волі тибетців і їх зрозумілого бажання жити своїм, окремішним життям. В місяці квітні цього року довго притаюваний спротив прибрав форму збройного повстання.

Сльози й підсумки

Диспропорціонована одчайдушна та безвиглядна боротьба тибетського народу сколихнула не лише верхів'ями Гімаляїв, але й світовою опінією. Впродовж декількох тижнів вільна преса, на передових сторінках, захоплювалася героїзмом горстки „модерних спартанців"; в цей же час з-поза залізної та бамбукової заслон сипалися наклепи та лайка.

Брак зв'язку — вістки про події в Тибеті доходили тільки за посередництвом радіовисильні при індійській амбасаді в Лгасі — а також інші політичні турботи (комуністичний бльок інсценізував рівночасно справу з Берліном!) звели тибетську трагедію до мінімуму. Сьогодні, висунувши сльозу, мало хто ще побивається, чи пам'ятає про відважних оборонців Тибету! Але про Тибет забувати не годиться! Бувши розсудним та обережним, не завадило б поробити підсумки і пригадати, що:

а. Комунізм від самого народження цієї ідеї був унапрямлений на експансію, а тому про „мирну коекзистенцію" з ним не може бути мови;

б. Брак етики „освячує" засоби, якими комуністи користуються у веденні своєї загарбницької політики;

в. Не маючи ні моральної, ні фізичної сили атакувати світ відкрито, комуністичні проводирі адоптували тактику поступового ліквідування поодиноких жертв, починаючи з найслабшої;

г. Ніяких „змін на краще" в комуністичній системі не було й не може бути. Привласнення комунізмом епітету „демократичний" — наскрізь облудне, бо комунізм завжди позбавляв людину свободи індивідуальної, тілесної і духової;

г. За сорок років свого існування, через повторювані хитрі махінації, комунізм розвинувся територіяльно і потенційно до того ступня, що став безпосередньою загрозою для цілого світу.

Замість післямови

Боротьба в Тибеті, може, це не зовсім притихла, але її епілоґ не трудно уявити: хто згинув — про того забороняють згадувати; хто вижив — того репресуватимуть; кому пощастило втекти закордон — того обкидатимуть болотом.

Бо правдою є, що історичні факти — чи це через збіг обставин, чи навмисне? — повторюються, немовби зобумовлені стандартизацією... Змінюються тільки назви місць та прізвища дійових осіб!

І мимоволі насувається питання: Хто черговий? — Адже терен для майбутніх підбоїв приготовляється потрохи всюди, на всі лади, пляново!

Коли йде про Тибет, то його агонія найприкріше заторкнула прем'єр-міністра Індії Неру. Йому бо довелося виголосити „надгробне слово" і кинути грудку землі в... комуністичне вікно.

Сам політик-філософ, наслідник леґендарного Ґанді, прем'єр Неру намагався підшукати для своєї країни і для себе окреме місце поза здецидованими бльоками. Коли з Тибету до Індії прибули перші втікачі і сам Далай Лама, їхні свідчення про зрадливість комуністичної системи повалили мозольно випрацьовану Неру доктрину невтралітету та мирної коекзистенції з червоним Китаєм, т. зв. „пенчшіл". Приневолений наявністю фактів, прем'єр Неру спокійно, але рішуче затаврував китайських імперіялістів.

Беручи під увагу, що ціла південно-східня Азія з тривогою оглядається на червоний Китай, несміливий протест прем'єра Неру знайшов признання у цілому світі. Це був акт відваги й чемности! „Співчутливий" Будда в VI ст. до Хр. наказував: „Шукай світла — ти, що оточений темрявою..." („Дгаммапада", розділ XI).

КОМУНІСТИЧНИЙ ШАНТАЖ І СПЕКУЛЯЦІЯ НА ЛЮДСЬКІЙ НУЖДІ

ЗВІДОМЛЕННЯ КОМІСІЇ ПАЛАТИ РЕПРЕЗЕНТАНТІВ У СПРАВАХ ПРОТИАМЕРИКАНСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТИ З РОЗСЛІДУ КОМУНІСТИЧНИХ ПОСИЛКОВИХ ДІЙ*)

(Урядовий текст в українському перекладі)

(4)

Щоб зрозуміти ту операцію, треба проаналізувати статистику деяких посилкових компаній. Протягом 1958 року компанія А зібрала від своїх клієнтів для пересилки до Совєтського Союзу 1,481,738.20 дол. Ця загальна сума розподіляється як:

Імпортове мито	$ 1,157,749.94
Оплата за митну інспекцію	120.131.80
Комісове Інтуриста (10%)	170,595.64
Комісове Інтуриста	31,590.27
Оплата за повідомлення	1,670.55

Комісове Інтуриста у висоті 10% від вартости посиланих речей вказувало б на те, що клієнти аґента А призначили для висилки одяг, харчі і т. д. на збірну вартість 1,705,956.40. А втім, так воно не було, бо компанія, щоб привабити людей до свого бизнесу, обнижувала вартість змісту пачок. Президент тієї компанії А зізнав: „Передусім треба оцінювати всі речі. Люди, які приходять до нас і приносять ті речі, не говорять нам: „Дивіться, тут я маю вбрання, за яке заплатив 100 дол". Ніхто цього не робить, бо в тому випадку було б неможливо послати ту річ. Вони приходять і кажуть: „Оцініть це вбрання для мене". Вони звичайно стараються оцінювати на якнайменшу суму. Ви здивувалися б, якби знали, на які ціни вони обраховують свої товари. Вбрання, що коштують 50 до 60 долярів, оцінюються на 5 і 2 дол., а інколи навіть на 79 центів..."

Маючи сотні кремлівського персоналу в З'єдинених Державах, комуністи не хочуть дозволити, щоб їх прикорочували в їхніх намаганнях здобувати тверду валюту. Своїми практичними заходами вони доказали, що тверда валюта, а не добро їхніх підвладних, є тим, що їх інтересує в посилковій акції. Правда, урядовець Інтуриста, який приїздив до ЗДА на конвенцію Американського Т-ва подорожніх аґенцій в листопаді 1958 року, натякав, що причиною переведення редукції в митних і інших оплатах з важністю від 1 січня 1959 став некорисний розголос з приводу занадто високих оплат. Зізнавав про це президент компанії Б (також висилкової компанії):

„Вони (урядовці Інтуриста) приїхали сюди, щоб взяти участь у конвенції Американського Товариства подорожніх аґенцій, яка відбулась у Ню Йорку, де я був приявний і де я є урядовцем. Вони сказали нам, що вони дещо стурбовані трохи некорисним розголосом, що його дістала у світі Росія в зв'язку з посилковим бизнесом, і що росіяни дуже вразливі на пункті публічних зв'язків, чи радше, що вони стали такі вразливі в останньому часі. Вони піддали думку, щоб ми зменшили свої оплати. Ми рішуче запротестували... Остаточно я заявив їм, що невдоволення не стосується невеличких оплат, що ми їх накладаємо за нашу роботу, але мита, що його вони накладають, і на те вони заявили: ми рішили зменшити наше мито. Тоді вони принесли нам свій проєкт, вже не пам'ятаю — писаний чи усний — про нову систему. До дня 1 січня мито на більшість товарів було обраховане на 50%, 75% і 100 відс. плюс 10 відсотків. Нова система встановлювала тарифи або наперед визначені мита на означені предмети згідно з списком, що його я саме передав до актів..."

Компанії зменшили оплати за свої послуги, і це була одинока знижка оплат в новій системі, яку відчули ті, що висилають пачки. Кремлівська знижка добре виглядала на папері. За чоловічий вовняний костюм треба було тепер заплатити мито 9 дол. замість 50 дол., коли взяти під увагу дійсну вартість того костюму, замість комісових оплат 10% і 1% плюс оплата за інспекцію, треба платити разом від пачки 2.50 дол.

Одна з висилкових компаній так реклямувала нові оплати:

„У скоординованому намаганні зменшити кошти пересилання подарункових пачок до Совєтського Союзу зменшено митні оплати від більшости речей, а також знижено наші власні маніпуляційні оплати. Водночас із цим змінено цілу систему або базу визначування висоти оплат з метою спростити процедуру для того,

(Продовження на стор. 3-ій)

МРІЯ

Землю дощі попелясті
обмиють,
Квіти проб'ються
крізь кору земну.
Я ж свою мрію,
укохану мрію
Серцем зігрію,
як сонце весну.
З нею ж бо ширшають
далі блакитні,
Ближчими обрії
рідні стають.
Легшають мандри твої
довголітні,
В щастя жадане
коротшає путь.
Ластівки пісня
співучіше лине.
Гомін дзвінкіше
світлих дібров.
Зорями сяють
досвітні долини,
Жаром троянди
квітує любов.
Мріє! Життя мого
вірний супутник!
Веснами маниш ти,
даллю степів.
Кличеш хоробрим,
нескореним бути
Навіть в годину
найтяжчих громів.
Землю дощі попелясті
обмиють,
Квіти проб'ються
крізь кору земну.
Я ж свою мрію,
укохану мрію
Серцем зігрію,
як сонце весну!

ПЕТРО КІЗКО

1959.

Іван Смолій

У ЗЕЛЕНОМУ ПІДГІР'Ї

(Повість)

(4)

Але Усташиха не чула синового голосу. У страшне видиво сплелося все, побагровіло сонце, і світ став наливатися по вінця нестерпною жарою. Кінець!.. Кінець світу! Постав народ на народ і царство на царство. На муки видають і вбивають одні одних. Двоє було на полі, одне взяли, а друге лишилося... Дві будуть молоти на жорнах, одна лишиться, одну візьмуть. Горе! Горе!

І вийде з моря звірина, що має десять рогів та сім голів. А на рогах її десять вінців, а на головах її богохульні імена.

З'являться коні... на них вершники в панцерах вогняних, і гіяцинтових, і сірчаних. І голови в коней немов лев'ячі, а з їхнього рота дише вогонь, і дим, і сірка...

Блудний погляд Усташихи зупинився на вершниках, що стали вже нетерплячі. Її уста ворушилися в нечутному шепотінні, а надміру розкриті очі закочувалися з жаху в орбітах.

...І тільки тих встереже Агнець, хто буде мати на чолі печать Божу, дану ангелом, бо вбивати будуть усіх. І побита буде третина людей... А на головах їздців будуть ясніти знамена Сатани, знаки того, що проти Христа...

Аксаков стягнув різко поводи. Кінь ступив уперед, просто на старушку, що завмерла в нестямі.

— Чого, бабушка, стовбичиш? Сідай скоріш!

Усташиха відступила назад у безмірному жаху, захищаючись іконою від грізного їздця.

— Антихрист! — гукнула вона на все подвір'я божевільним, зміненим голосом. — То він! Люди! То він прийшов уже до нас!

Аксаков сягнув відрухово по нагайку, але схаменувся і, круто повернувши коня, гукнув на все подвір'я:

— Чого стали? Рушать! Раян, ти конвоїрусш!

Від цього лютого оклику поспішно стали розбігатися випадкові глядачі, а міліціонери оточили підводи, що здвигалися до виїзду.

3

Аксаков не чекав уже ні хвилини. Оперізавши коня нагайкою, він помчав у другий присілок, де господарили тепер Булат та чоловіка три з застави, виселюючи другу сім'ю.

Булат виправдувався, що нічого не міг вдіяти. Молоді втекли, мабуть, хтось остеріг. А може вони й не ночують вдома. Лихо знає, кому тут вірити з цих горців.

Отож, замість наговорити терпких слів Булатові, довелося притакувати. Нехай Булат кінчає тут і виїжджає, а він мусить ще бути в школі.

Аксаков їхав горі Міжгір'ям уже не поспішаючи, щоб охолонути з недавньої пригоди. Жінки! Щось необліченне, несхопне в цьому роді. Скільки вже в нього прикрих пригод з ними! На краю терпінь, у безвиході, вибухали нараз з силою, що доводилося затушковувати не одну справу. А ще оті сусвірні баби. Вона назвала його Антихристом. Він повинен би оформити всю цю справу в окремому рапорті, бо ж це зневага влади. А він чомусь навіть не подумав про те, утік від цих страшних очей.

Кінь повернув сам ліворуч, ще раз здивувавши їздця своєю догадливістю й розумом. Ось уже міжгірська школа.

Широка, простора дерев'яна будівля, крита ґонтом, вся стемніла, палена сонцем, лита дощами, сушена вітрами. Ні одної яснішої площини, лише у вікнах відбивається соняшна повінь.

А колись ото, мабуть, була краса, як ясніло все новенькими дошками, новим ґонтом, як пахло все живицею ялинових деревин з маґурянських лісів. З захопленням здвигали колись міжгірські майстрі свою святиню науки. З міцних, щонайширших дерев будовано її, потім оббито гарненько дошками всі стіни. А майстрів було, мабуть, чимало. І кожний по-свому старався здивувати міжгірців своїм умінням. Вивів один ґанки широкі кругом... Уже підгнили стовпи, а які ж то гарні були, з точеними головками. А низом між дошками на ґанках прорізи то зірками, то серцями напереміну. По рогах же вивів другий майстер вздовж даху свої візерунки — ряди зубчастих гребенів, і дошки отак, наче соняшні промені, біжать згори вниз, а на самому щиті даху стримить громозвід, щоб така краса не пропала від небесного вогню. Збоку, над обидвома входами, до мешкань учителевих і до шкільних кімнат, бічні дашки — теж суцільна різьба. І дзвін над одним з них почеплений, самотній і забутий. Порожньо навколо. Саме почалися вакації.

Аксаков зупинив коня посеред двору, розглядаючись.

— Ми тут! — почувся пискливий голос з городу перед школою.

З-за кущів підвелася гарячоруда Поліна Пєтушкіна в купальнику, опалена, з рясним ластовинням. Рівні зубики її біліли принадливо в усмішці.

— Серьожа! Серьожа вже приїхав!

Завшколи Роза Абрамовна, що лежала досі ліниво на розпростертому коці за кущами, схопилася жваво.

— Здорові дівчата! — гукнув Аксаков весело і все ще додивляючись поза кущі. — Всі ви тут? А де ж Зіна?

— А ось вона.

Аксаков оглянувся і вклонився злегка, ще більше зрадівши на вид дівчини, що виринула на ґанку. Між десятками випадкових знайомих ця дівчина приходила найбільше на гадку, для неї привозив він книжки. — І тепер жалкував, що, поспішаючи, не захопив нічого. Якась ніжність і принада була в її голосі, якась сором'язливість і розмріяність. Стоїть вона ось перед ним, спершись рукою на поруччя ґанку. На ній сукня голуба, з білим комірчиком. Голубінь лагідна, некриклива, скромна. З голубінню перекликаються очі сіросині. Волосся сплетене вінком на голові. А уста легко розхилені, свіжі, як у дитини.

— І чого ж ти не на сонці? — перепитав Аксаков, подаючи їй руку. — Боїшся, личко стемніє?

— Я так зайшла щойно. А ти приїхав...

— Роза зове. Секрети якісь. Ну, і які ж це у вас секрети? — запитав він, коли Роза Абрамовна й Поліна, одягнувшись, підійшли до нього.

У це питання вклав Аксаков і дрібку іронії на жіночі примхи і трохи докору, бо довга їзда і літня жара дошкулили здорово. І звучав той запит офіційно, ніби нагадував Розі Абрамовні, що частий їх гість, веселий Серьожа, крім цього начальник прикордонної застави, чого не слід забувати.

— Да! Секрети! — потвердила Роза Абрамовна, та так важко, що Аксаков миттю зістрибнув на землю, прив'язав коня до поруччя, готовий слухати, які це дива.

— Ходи, поглянеш, — мовила завшколи, ступивши на східці.

У клясній кімнаті, просторій та низькій, стояла маса зужитого стухлого повітря, з отим специфічним запахом, що нерозривно асоціюється з крейдою, губкою, писальною дошкою, розлитим по лавицях чорнилом і гамором непосидючого малого люду.

— Та одкрийте ж вікна! Тут нічим дихнуть! — промовив Аксаков.

— Отак ми й наказали зробити, коли закінчилося навчання, та довелося знову вікна зачинити. Бачиш, що трапилося?

Іван Василишин

ПЕРЕД АКАДЕМІЄЮ В 250-РІЧЧЯ ВИСТУПУ ГЕТЬМАНА ІВАНА МАЗЕПИ

Чим ближче до неділі 11-го жовтня, до Академії в 250-ліття визвольного виступу гетьмана Івана Мазепи, то зростає до неї зацікавлення.

Річниця злощасного полтавського бою, який угробив Україну на більше чим 200 літ, заслуговує на те, щоб їй присвятити якнайпильнішу увагу. А що говорити про гетьмана Мазепу, цу винятко́ву постать в історії не тільки в Україні, але й тодішньої Европи, того високоінтелігентного мецената культури, державного мужа, політика, адміністратора і полководця, великого патріота, якого ім'я ще й сьогодні викликає пароксизм люті на устах і білих і червоних завойовників; постать, яка запліднювала творчу уяву мистців і письменників тодішнього культурного заходу, борця, якого іменем названо весь український самостійницький рух.

Підносить атракційність Академії незвичайно дбайливо підібрана програма. Імпрезова референтка ЮКОМА п. О. Соневицька виявила багато помисловости і склала, не трафаретну, але наскрізь оригінальну програму.

Про промову відомого ученого, мистецтвознавця і авторитета Мазепинської доби проф. В. Січинського не потребуємо говорити, бо про її вартість говорить саме ім'я промовця. Молодецкий мішаний хор УМІ з Филаделфії відспіває ніде ще не виконувану кантату Фоменка до слів Я. Славутича „Слава Мазепі". Диригує хором проф. УМІ Юрій Оранський, який після солідних 4-річних студій в харківській консерваторії і 3-річних в „Гохшуле фюр Мюзік" у Фрайбургу, Німеччина, диригував капелею, створеною на базі харківської філгармонії і хором київського театру музичної комедії та укр. хорами в Україні, на еміграції і у ЗДА.

Особливо підібрано цікаві рецитації. Крім „Думи" Мазепи, що її рецитуватиме відомий артист Ярослав Пінот-Рудакевич і „Молитви" Лесі Храпливої у виконанні загальнолюбленої артистки І. Кононової почуємо фрагмент з твору „Мазепа" Віктора Гюго, виголошений у французькій мові письменницею Дімою, недавно прибулою з Парижу, уривок з подібного твору англійського поета Байрона, що його продеклямує англійською мовою пані Патриція Килина, дружина поета Юрія Тарнавського, яка настільки зукраїнізувалася, що перекладає українські твори на англійську мову, і навіть сама пише українською мовою.

Талановита піяністка Марія Шлемкевич абсольвентка УМІ не тільки дістала посаду в американській музичній школі, але й зуміла здобути собі там загальне признання і популярність, відіграє „Мазепу" Ліста.

В другій частині Академії побачимо прем'єру п'єси Гр. Лужницького „Гетьман Іван Мазепа", написаної на це свято, у виконанні театральних артистів. Між виконавцями стрічаємо таких асів українських сцен як Б. Паздрій, Степова-Карпяк, Левицька, Я. Пінот Рудакевич, В. Карпяк, В. Королик, С. Крижанівський, І. Самокіш, Е. Левицький, А. Маруненко, А. Радванський, Ю. Кононів і багатьох інших, молодших. Ці люди — це правдиві жреці Мельпомени, які жили і працювали не для себе, тільки для мистецтва. Їх не лякали нестатки й невигоди кочового, циганського життя ні шикани окупантської влади, яка добре розуміла, яку небезпеку становить для неї український театр.

В холоді і голоді мандрували діячі українського театру з містечка до містечка, з села до села і грали — кріпили віру, будили надію, піднімали духа. Розпалені, захоплені глядачі очей не відривали від сцени. А звідти плили слова розради, потіхи і надії і електризували масу, мобілізували її на боротьбу за добро і красу. В тяжких обставинах під ворожим гнетом несли вони смолоскип любови до Батьківщини, високо держали прапор віри в перемогу. А коли ці самі мистці переїхали як емігранти в багату Америку, то тут довелося їм кинути сцену і піти заробляти на хліб насущний — далекою від мистецької працею.

В неділю прийдуть вони до Ню Йорку і ми зможемо їх всіх разом бачити 11-го жовтня в 55 год. по пол. до залі Гунтер Каледжу при 69 вул. між Парк і Лексінгтон евнями. Там гідно і достойно спом'янемо великого Гетьмана Мазепу. Зустрінемо там наших мистців і артистів та розважимо душу сердечними споминами про ті щасливі хвилі духового підйому, які ми переживали колись в театрі на рідних землях.

Хор УМІ у Филаделфії під диригентурою Ю. Оранського.

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

Українська Жіноча Виставка під знаком Мазепинських Роковин

І цього року українське жіноцтво, зорганізоване в СУА, бере активну участь у Красвій Жіночій Виставці, яка відбудеться від 2 до 8 листопада в касарні 71-го реґіменту при Парк Евню і 34 вулиці. Наша участь цій популярній виставці є вже така популярна, що наше громадянство було б немило здивоване, коли б цього року наша організація СУА в Ню Йорку участі в цій виставці не брала.

Праця в цій ділянці є важка, бо справа в тому, щоб кожного року поставити щось нове перед очі багатотисячної публіки. Виставка є получена з величезними коштами, які мусимо покрити перед її відкриттям. В цій цілі вудбулися дня 16 вересня збори Окружної Ради СУА в Ню Йорку, на яких вибрано виставковий комітет у складі пань: голова — Іванна Бенцаль, заст. голови — Анна Свансон, секр. — Оксана Кравченюк, фінансова секр. — Еґнес Ярема, організаційна референтка — Марія Головей, програмова Оксана Рак, господарча — Анна Колтун, пресова — Марія Демидчук, пропаґандивна — Марія Ржепецька, мистецька — Христина Навроцька. На виставці буде 2 кіоски, один мистецько - культурний, другий загально мистецький, в якому буде багато речей на продаж, включно з добрим печивом.

У Мазепинські Роковини жіноча виставка піде під знаком Мазепинської Доби. Тут треба згадати, що, загальна красва виставка, якої ми є лиш складовою частиною, іде під знаком як і попередніми роками „порозуміння і співпраця жінок усіх національностей в демократичній країні".

Всі наші Відділи СУА, які входять в склад виставкового комітету на терені Ню Йорку, Бруклина і Джерзі Сити, мусять негайно взятися до інтенсивної праці, щоб наша участь увінчалася належитим успіхом. Українська програма відбудеться в суботу 7-го листопада увечері. Ідуть старання, щоб цьогорічна програма була багата і оригінальна. Точніші відомости про виставку будуть подані в пресі пізніше. Білети вже продаються.

Марія Демидчук, прес. реф.

Успіхи нашої молоді

„Ми ростем, ми надія народу" — так може сказати про себе панна Христя Сваричевська разом з іншими подібними їй українськими юначками й юнаками — студентами, — які в американських школах вибиваються на перше місце, приносячи батькам потіху, а всій українській громаді славу й честь.

Христя Сваричевська внаслідок восниої хуртовини як мала 5-літня дівчинка опинилася в 1944 разом з батьками й ріднею в таборі в Берхтесґаден в Німеччині. В 1949 переїхала з родиною до Америки й поселилася в Гіксвілі недалеко Ню Йорку, де Христина продовжувала вчитися в народнійшколі, а потім в середній, в яких вона весь час стояла все на першому місці, здобуваючи найвищі відзначення за науку й поведінку. Про це свідчить ціла збірка різних грамот, медалів і відзначень, яких Христина у своїй скромності нікому не хоче показувати, чи про них говорити, а коли батьки часом комусь їх покажуть, то без її відома.

Оцінюючи її здібності, пильність та серйозне ставлення до науки, дирекція гайскулу дала Христі найвищу нагороду при закінченні школи у формі стипендії на дальші студії в сумі $500 річно, тобто $2,000 на чотири роки, і поручила батькам не марнувати її здібностей та дати їй змогу за всяку ціну далі студіювати. І Христя після літніх ферій вписалася на вищі студії до Гофстра каледжу, у сусідньому Гемпстеді, де вже після першого року студій вибилася на перше місце. Після закінчення першого року студій з найвищими відзначеннями і вирізненням одержала вона нову додаткову стипендію, цим разом вже від каледжу в сумі $700 річно аж до повного закінчення її студій у цьому каледжі.

Христя Сваричевська

Поза успіхами в науці вона бере активну участь в інших ділянках життя своєї школи, належить до численних організацій, як член їх проводів та здобуває там замітні осяги. Ось в минулому році з ділянки спорту вона здобула перше місце в боротьбі шпадами побиваючи свою безконкуренційну досі противничку, яка впродовж останніх 4-ох років держала в своїх руках чемпіонат цього спорту згаданої школи.

Попри свої студії бере Христина теж замітну участь в культурно-громадському житті нашої громади. Вона належить до Пласту й помагає місцевій Пластовій Групі в праці як член її проводу, вона член парохіяльного хору, хору „Думка" в Ню Йорку, без неї майже не відбувається ніяка місцева імпреза, де вона не виступала б як декляматорка, маючи замітний декляматорський талант. Попри це все вона ще й знаходить час на науку гри на фортепіяні.

М. Курчак

ПАМ'ЯТІ ВЕЛИКОГО АКТОРА ГАЛИЦЬКОЇ ЗЕМЛІ — МИКОЛИ БЕНЦАЛЯ

Дев'ятого вересня ц. р. припала сумна жалібна дата смерти незабутнього Миколи Бенцаля —актора й режисера. Помер він від тромбози серця в повному розквіті духових та фізичних сил на 47-му році свого творчого життя в Коломиї, під час виступів українського театру ім. І. Котляревського.

Ця несподівана смерть тимбільше трагічно відбилася в серцях його співробітників, які разом з ним переживали велике творче піднесення й радість, бо несповна місяць тому, 20-го серпня 1938 року театр ім. Ів. Котляревського повстав від злуки двох тоді найбільших театрів, а то театру ім. І. Тобілевича, в якому покійний Микола Бенцаль був довголітнім режисером, та театром „Заграва", де режисером був б. п. Володимир Блавацький. Цю злуку перевів я за посередництвом громадського авторитету, яким був б. п. сенатор Остап Луцький.

Увесь колектив театру ім. І. Котляревського був під враженням тієї події, в піднесеним настрої обговорювали її та сподівалися великого творчого процесу з такими двома режисерами, як М. Бенцаль і В. Блавацький. І нагло несподівана смерть!

Не стало людини голубиного серця і талану Богом даного. Осиротіли ми, його співробітники, українська сцена та все українське громадянство. Відійшов від нас неповторний талант з Божою іскрою і необмеженою скалею інтерпретацій. Навіть для нас, акторів, що бачили його сотки разів в одних і тих самих ролях, він викликав подивугідне захоплення. За кожним його виступом на сцені всі виходи й отвори за кулісами були забиті нами, акторами старшими й молодшими, що подивляли з захопленням його гру. А що вже казати про глядача? В кожній ролі він був цілковито інший, кожна роля у всіх нюансах інтерпретації й характеру відмінна, ні тіні особистого, а завершений тип, створений драматургом.

Незбагненим було як, в приватному житті скромна, сказати б, тиха людина, могла так чітко перемінюватися. В комічних ролях він по дитинному забавно-наївний, в героїчних — постать в усіх деталях тверда, вольова, імпозантна, могутня; в опереті — легкий, безжурний, граціозний... Ніколи жадної пози, акторства, театральности — природний, переконливий, життьовий. Скаля його гри була необмежена, навіть інколи часом виходив в гуртових сценах без слова, то всі захоплювалися його типажем. Посідаючи такий кольосальний талант, не знав ні крихітки гордости, зарозумілости, для всіх був „Беньом", навіть для наймолодшого юриста.

Народився с. п. М. Бенцаль в селі Курівцях на Тернопільщині 1891 р. Вчився в дяківській школі в селі Довжанка на дяка, там став членом аматорського гуртка при читальні „Просвіта", веденого дружиною місцевого пароха, п-і Неонілею з Лопатинських Бачинською. Ставши любимцем довколишнього глядача, Микола Бенцаль, за інтервенцією п-і Неонілі Бачинської вступив до театру Йосипа Стадника. З того часу почався його швидкий, тріюмфальний ріст як мистця - актора а відтак режисера.

Наділений Божою іскрою мистця, гармонійною зовнішністю, вище середнього росту — на сцені, залежно від твореного ним типажу, видавався то малим, то велетнем.

Дивним було: де в нього, вихованого на селі, набиралося уміння бути таким переконливо природним, графом, лордом, імпозантним гетьманом і куртуазійно легким донжуаном. Для нього звичним був і селянський одяг, і контуш, і військовий однострій і фрак, в кожному він почувався природно і переконував, що тільки в ньому родився і зріс...

Коли сьогодні на екрані, я слідкую за грою видатних кіноакторів: Ярола Флина і Тайрона Повера, то насовується порівняння М. Бенцаля до обох — до першого він схожий зовнішністю, до другого глибиною інтерпретації.

14-го вересня 1938 р., при здвизі гуцулів закінчився імпозантним похороном творчий шлях цього чудодія української сцени. Гуцульська духова оркестра з Печеніжина, та трембітарі з Космача тужно вітрембітали останнє „прощай" свойому чарівникові. На довго зникли жарти й шумні розмови акторського люду в ґардеробі... В кожнім іншім місті, на сцені відчувалася його присутність. Коментували ми, наче віщу подію у зв'язку з його смертю, бо помер М. Бенцаль в ту саму дату, що й І. Тобілевич, якого іменем театр Тобілевича перестав існувати, а в день похорону М. Бенцаля згоріла хата, де він народився... І по році це віщування справдилося, бо прийшла глобальна катастрофа і наші почування та думки переключилися в інше горе, в інші болі...

Війна — большевики, гітлеризм, лягри, скитання... Розпорошилися співпрацівники його слуги Мельпомени, по всіх світах, по всіх усюдах... Лишилася самотня могила Миколи Бенцаля в Коломиї, на якій в сумній задумі стоїть пам'ятник різьблений мистцем Сергієм Литвиненком і тужно жде, аж повернемось зложити вінок квітів із привітом...

Лавро Кемпе

Письменник Фолкнел твердить, що людство переживе і комунізм і капіталізм

Денвер, Колорада. — Власник нагороди Нобеля, славний американський повістяр Вільям Фолкнер промовляв на зборах американського відділу для справ ЮНЕСКО і заявив, що людство переживе і комунізм і капіталізм — демократію. Фолкнер пригадав хвальбу Хрущова, що його поліційна держава „поховає" вільні країни. На думку американського повістяра, сам Хрущов не вірить у свої слова, бо ж він добре знає, що змагання до волі і віра в людський дух ще й досі спричиняє йому багато клопоту в його власній країні. Минуться і комунізм і капіталізм, коли ми втратимо всі природні ресурси, але тоді не буде кінця людському родові, який мусітиме шукати собі місця десь поза нашою Землею. „Останнім звуком на нашій землі, це буде розмова двох людських істот, які всідатимуть до літака, що ним схочуть летіти в космічні простори і сперечатимуться, куди б їм найкраще летіти", — казав Фолкнер.

Федеральні податки дали державній скарбниці прибутку на суму $79,798,000,000

Вашингтон. — Комісар від податкових справ ЗДА Дана Летем звітує, що прибутки державної скарбниці з федеральних податків у фінансовому році 1958-1959 зменшилися на $200 мільйонів долярів в порівнянні з попереднім роком і становили $79,798,000,000. Прибутки з особистих податків збільшилися були на $2,200,000,000, але податки від корпорацій були на $2,400,000,000. Окремі пункти в прибутках від корпорацій в 1959 році: $18,092,000,000 (а в 1958 році — $20,533,000,000; особисті податки дали — $40,735,000,000 ($38,569,000); податки від надмірних прибутків $10,760,000,000 ($10,814,000,000). Подібно малі зміни є в інших групах прибутків.

Українські Лісники відбули 13-ті Річні Загальні Збори ОБУЛІД-у

В суботу, дня 3 жовтня ц. р. в Українському Народному Домі в Ню Йорку, з'їхалися численно українські лісники на свої 13-ті з черги загальні збори ОБУЛІД-у, що згідно з традицією відбуваються рік-річно в дні св. Остафія, патрона Українських Лісників і мисливців.

Численні привіти і повновласті, що наспіли з найдальших закутин світу а саме з Австралії, Цейлону, Арґентини, Бразилії, Австрії, Німеччини, Англії, Канади і з багатьох стейтів ЗДА, свідчать про подивугідну єдність духову Українських Лісників, та про живучість їх званевого Т-ва.

Президію зборів обрано з усіх дотеперішніх голів Т-ва в особах: інж. Б. Лучаковський, інж. І. Вінтоняк та інж. П. Пясецький.

Збори, крім своїх внутрішньо - організаційних справ, широко обговорювали катастрофальний стан українського лісу ід большевицько-московською займанщиною. Із самих совєтських джерел виходить, що 1/4 наших Карпат вже обезліснена і переміняється у гірську пустиню. Жертвою нечуваної девастації падуть деревостани, що їх черга вирубу припадала би нормально на роки 1970-1975.

Як дійсних героїв нинішньої большевицької дійсности згадано поіменно тих лісників, що там на місці мають відвагу стати в обороні українського лісу і підносити свій фаховий голос протесту в совєтській пресі, і в науковій літературі. Винесено відповідні резолюції, які будуть вислані до всіх світових фахово-лісницьких іституцій і преси.

Нову Управу Т-ва очолює поновно Лісмайстер ОБУЛІД-у інж. Іван Вінтоняк; членами управи обрано: Петра Ушака та Лева Пришляка. Лісовий контрольор Товариства надл. Евстахій Бачинський та інж. Петро П'ясецький.

Традиційною гостиною, в якій взяли участь лісники зі своїми родинами, закінчили прихильники культу св. Остафія, свій лісницький день.

КОМУНІСТИНЧИЙ ШАНТАЖ І СПЕКУЛЯЦІЯ НА ЛЮДСЬКІЙ НУЖДІ

(Продовження зі стор. 2-ої)

хто висилає пачку, і для того, хто її одержує. Крім зменшення оплат, скасовано додаткову 10-процентову та однопроцентову оплати для Інтуриста і встановлено одну загальну оплату у висоті 2.50 долярів для цієї ж аґенції за перевірку, магазинування пакунків тощо".

На зменшенні маніпуляційних оплат висилкових компаній скористали в деякій мірі висилачі пакунків, але вимога Кремлю, щоб висилкові компанії обнизили свої маніпуляційні оплати, вказувала, що Кремль боїться, щоб прибутки цих компаній не перевищили його власних прибутків з висилкової акції. Комісія в справах протиамериканської діяльности не диспонує даними про гуртові прибутки компаній за перших шість місяців 1959 року і тому не має можливости встановити загальну суму зменшених уже прибутків цих компаній, але документарне порівняння того, що Кремль одержав у 1958 році, з тим, що Кремль дістав за перших 6 місяців 1959 року від компаній, визначених умовно „А" і „Б", свідчить, що прибутки Кремлю збільшилися.

Протягом 1958 року компанія „А" переказала до Державного банку СССР у Москві суму 1,481,738.20 дол. В додатку до цієї суми компанія мала гуртових прибутків в сумі 793,615.31 дол. Ця компанія була закуплена за згодою Інтуриста в 1957 році від попереднього власника всього лише за 75,000 долярів. Новий власник сплатив протягом першого року понад 25,000 закупної ціни, виплатив собі самому заробітну платню в сумі 25,000 долярів і одержав, як єдиний власник підприємства, чистого зиску в сумі 58,878.21 дол. Сума 1,481,738.20 долярів, переказана до Державного банку в СССР в Москві, була зібрана з оплат від 65,939 посилок, значить, пересічно комуністи заробили по 22.47 дол. на одній посилці. Протягом перших 6 місяців 1959 року, значить уже при зобов'язуючій зредукованій новій системі митних і інших оплат від висиланих пакунків, компанія переказала до Державного банку СССР 687,093.60 дол. Ця сума була зібрана, як митні й інші оплати, від 23,263 посилок, значить пересічно по 29.54 дол. за одну посилку, що означає збільшення комуністичних прибутків від одної посилки на 7.07 долярів.

Компанія „Б" — найстарша висилкова аґенція Інтуриста із тих аґенцій, що оперують нині у З'єдинених Державах Америки. Діючи, як аґенція Інтуриста, ця компанія переказала до 1 січня 1960 р. до Державного банку СССР в Москві 4,405,462.78 дол. В самому тільки 1958 році компанія „Б" переказала до цього ж банку 1,091,058.43 дол. Ця сума була зібрана з оплат від 47,956 посилок, значить комуністи заробили на кожній посилці пересічно по 22,77 дол. В періоді нібито знижених митних і інших оплат, від січня до 30 червня 1959 р., компанія „Б" зібрала для Кремлю оплат від 18,300 посилок на суму 534,834.23 дол., значить пересічно по 29.22 дол. за одну посилку. Це збільшення оплат на 6.45 дол. від одної посилки, починаючи від 1 січня 1959 коштувало висилачам посилок додаткових 118,035 долярів.

Д-р Яр. Рудницький

ПЕРЕВИДАННЯ „КОБЗАРЯ" ІЗ 1860 Р.

Національна Евангелія модерного українства — Шевченків „Кобзар" появлявся тричі за життя Поета окремою книжкою. Перше видання було здійснене в Петербурзі в 1840 році, а друге — під наголовком „Чигиринський Кобзарь і Гайдамаки" в 1844 році, третє ж — „Кобзар Тараса Шевченка" у 1860 році. Це останнє вийшло в друкарні П. А. Куліша в Петербурзі коштом Платона Семеренка з цензурним дозволом В. Бекетова з 28 листопада 1859 року й було присвячене „Марку Вовчкові на пам'ять 24-го січня 1859 року."

Третє видання „Кобзаря" відзначалося від попередніх передусім дбайливішим оформленням, читкішим друком, устійненим правописом (тзв. „кулішівкою") й, що найголовніше, наголосами на більшескладових словах (з вийнятком букви „і", (на якій друкарня не завжди могла зазначити наголос з уваги на недостачу черенок). Єдине спільне усім трьом виданням білі точковані місця зцензурованих царською владою віршів.

Важливість третього видання „Кобзаря" в тому, що це останнє видання перед Шевченковою смертю (1861), а теж, коли йде про текстологічну еволюцію, це перше наголошене видання Шевченкових віршів. Як відомо, пізніші видавці злегковажили цю справу. За вийнятком видань із 1867, а пізніше Івана Франка (1908), Яр. Рудницького (1944) й Л. Білецького (1952-54) всі інші видавці залишали Шевченкові поезії без наголосу, що прикро відбивалося на декламаціях і рецитаціях Шевченка. Деякі з наших шевченкознавців, як напр. проф. Степан Смаль-Стоцький дуже боліли таким станом справи.

Так склалося, що столітні роковини всіх трьох „Кобзарів" були відзначені не на Рідних Землях, а на еміграції. А в тім і оригінали з 1840, 1844 і 1860 рр. появлялися не в Україні, а на чужині, в Петербурзі. Московська окупація України не сприяла й не сприяє ніяк справжньому, непідфальшованому культові Шевченка.

„Кобзар" із 1840 року був відзначений трьома виданнями в 1940 році — два з них (Сірополка - Дорошенка й Білецького) появилися в Празі, одне (Є. Ю. Пеленського) в Кракові.

„Кобзар" із 1844 року відзначено одним виданням (Яр. Рудницького) Прага-Грефенгайніхен 1944 року. Так склалося, що наслідком воєнних дій збереглися тут лишень два примірники цього видання — один в університетській бібліотеці в Едмонтоні, другий у колекції підписаного в Вінніпеґу.

„Кобзар" із 1860 року перевидає Інститут Шевченкознавства УВАН у Канаді разом із Українським Видавництвом „Говерля" в Ню Йорку.

Впорівень із виданням 1860 року цей передрук приносить такі зміни: 1. Портрет Шевченка; 2. Передмову; 3. Деякі поправки (головно щодо наголосу, напр. „синіє", стор. 6., подивиться, стор. 8 й ін.)

Перевидаючи цього „Кобзаря", і УВАН у Канаді і В-во „Говерля" в Ню Йорку намагаються не тільки дати в руки читачів і дослідників рідкісне тепер видання Шевченкової книжки, але теж надолужити недоліки в культі нашого національного генія на українській Батьківщині. Нам залишається повторити щодо цього слова Є. Ю. Пеленського з 1940 року, якими він закінчив свою передмову до першого „Кобзаря": „В інших обставинах напевно вшанували б ми великий ювілейний рік краще. Та доля так хоче, що перший „Кобзар" і його передрук у соту річницю появи з'явилися не на Рідній Землі".

Ці обставини не змінилися й сьогодні, й тому не на Рідній Землі, а в вільній країні Вашинґтона появляється передрук третього видання „Кобзаря".

ЗДА не відстають в продукції далекосяжних ракет

Вашинґтон. — Директор військово-дослідчого відділу в департаменті оборони д-р Герберт Ф. Йорк заявив 5-го жовтня, що ЗДА зовсім не відстають в продукції далекосяжних ракет, якби дехто міг побоюватися після останнього випущення СССР нового Луніка на Місяць. Д-р Йорк твердить, що ЗДА в продукції далекосяжних керованих ракет є на рівні із СССР, але признає, що комуністи мають — покищо — перевагу в продукції тих ракет, які є потрібні при дослідах космічних просторів, і тому СССР може висилати в космічні простори тяжкі ракети. На думку директора Йорка ЗДА за деякий час зможуть зрівнятися із СССР і в цій ділянці, яка не має важности для оборони країни, бо до цього треба тільки таких ракет, щоб можна було висилати атомові бомби на віддалені місця на землі, а такі керовані ракети має ця країна. СССР почав працю над продукцією ракет ще в 1945 році, а ЗДА зробили це аж в 1954 році. За урядування президента Трумана зовсім не дбали про ракети. Для оборони держави вистачають ті ракети, які можуть доставити бомбу на віддаль 6,000 миль, а такі керовані ракети є в цій країні, і під деяким оглядом ракети ЗДА є навіть кращі від совєтських. Деякі проєкти ЗДА в ділянці ракет не можуть бути здійснювані з огляду на недостачу грошей, а деякі тому, що існують організаційні розходження в цій справі між окремими родами зброї, бо ракети продукують летунство, армія і фльота.

Нова Управа Об'єднаних Американсько-українських Організацій Ню Йорку

Подаємо до відома, що нововибрана Управа на Звичайних Загальних Зборах Комітету Об'єднаних Американсько-Українських Організацій міста Ню Йорку, Відділу Українського Конґресового Комітету Америки 13 червня на свойому першому засіданні 28-го серпня уконституувалася слідуючо: Управа: Іван Винник — голова; Катря Пелешок, Іван Базарко, Володимир Базилевський, Павло Дорожинський, Володимир Стек і Роман Крупка — заступники голови; Степан Чума — секретар української мови; Іванна Бенцаль — секр. англійської мови; Лев Пришляк — касир; Тиміш Шевчук — орган. реф.; Олександер Соколишин — реф. преси і пропаґанди; Іван Вербовський — господ. реф.; Богдан Кекіш — пом. імпрез реф.; Василь Никифорук — член комісії УНФонду; Галина Гермак і Лаврентій Барицький — члени Управи.

Додаткові функції: Катря Пелешок — реф. сусп. опіки, мгр. Іван Базарко — імпрез. реф., Павло Дорожинський — культ.-освіт. реф., адв. Володимир Стек — реф. зов. зв'язків. Референтуру молоді зарезервовано для Організації „Пласт".

Контрольна Комісія: Михайло Лисогір — голова, Петро Содоль Зілінський — заст. голови, Микола Андрейко — секретар, Стефанія Бартко і Володимир Кульба — члени Контрольної Комісії.

Комісія Українського Народного Фонду: Іван Винник — голова, Роман Крупка — заст. голови, Василь Никифорук — секр.

Нововибрана Управа Об'єднаного Комітету, Відділу Українського Конґресового Комітету Америки, оцією дорогою закликає Організації міста Ню Йорку до якнайтіснішої співпраці, тим більше, що теперішнє міжнародне положення вимагає від нас якнайбільшої консолідації сил на внутрішньому відтинку.

В тій вірі вітаємо усі Організації, Управи і їх Членів, та бажаємо багато сил, витривалости і успіхів в дальшій праці для добра поневоленої, але непокореної України і прибраної Батьківщини Америки.

Ню Йорк, 30 серпня 1959 р.
Іван Винник, в. р. — голова;
Степан Чума, в. р. — секретар.

За атомове пальне для промислу

Вашинґтон. — Представник Комісії Атомової Енерґії Дж. Ф. Кавфман заявив, що окремі атомові реактори можуть бути вживані до постачання пального для промислових фабрик. Таке пальне можуть використовувати при продукції металів, скла, цементу, нафти, хемікалій і паперових продуктів. Атомового пального вживатимуть також при очищуванні соленої води. Деякі науковці гадають, що атомове пальне може бути практичніше ще перед тим, поки можна буде продукувати його для комерційних цілей. Ці справи обговорювано при нагоді окремих зборів, на яких атомові науковці хотіли зацікавити промисл в будові таких реакторів. Комісія Атомової Енерґії постійно цікавиться реакторами, які могли б служити мирним цілям.

Короткі Вістки

● **Д-р Віктор Беляунде**, перуанець, теперішній президент Генеральної Асамблеї Об'єднаних Націй, захворів і перебуває в шпиталі в Ню Йорку. Він має 75 років. Його заступають за чергою 13 віце-президентів.

● **Представник Брандейського університету у Валтемі, Масс.**, заявив, що пані Ф. Д. Рузвелт цієї осени прочитає в цьому університеті цикл лекцій на теми міжнародної організації і права. На виклади в брандейському університеті запрошено 39 професорів із ЗДА і 5 із закордону.

● **Американські жінки** зі здивуванням читають у часописах, що президент Айзенгавер, відпочиваючи в Пал Спрінґсі, в Каліфорнії, сам собі варить їжу, бо вони звичайно відпочивають після праці в кухні. Президент, очевидно, інакшої думки: працю в кухні він вважає за відпочинок після виконування президентських обов'язків.

● **В Европі говорилось** звичайно про багатого дядька в Америці, який може щасливцеві залишити в спадщину мільйон долярів. Але 20-річна Міріям Еттер із Бруклину, Н. Й., дістала від дядька з Південної Африки п'яту частину фарми вартости 5 мільйонів. Не зважаючи на таке багатство, вона буде продовжувати студії психології, після чого робитиме з цього предмету докторат. Міріям Еттер народилась у Південній Африці. 1942 року вона виїхала з матірю кораблем до ЗДА, але німецький підводний човен сторпедував той корабель. На 30-ий день плавби в рятунковому човні мати Міріям померла, а її з іншими пасажирами врятував англійський корабель.

● **Англійський прем'єр Геролд Мекміллен** признав у передвиборчій кампанії, що в його уряді є шість міністрів, колишніх абсольвентів Етонського університету, що має марку найбільш консервативного й аристократичного. Він пригадав, що в соціялістичному уряді прем'єра Клемента Еттлі було тільки три етонців. „Мій уряд — заявив прем'єр — на 100% кращий".

● **Грецькі патріоти на Кипрі** переконали архиєпископа Макаріоса, лідера кипрських греків, і генерала Георгія Ґріваса, колишнього провідника грецького підпілля на Кипрі, щоб вони зустрілись і спробували мирно поладнати свій спір з приводу тридержавного порозуміння, за яким Кипр має стати самостійною державою.

Спорт

УСК НА ПОРОЗІ НОВОГО СЕЗОНУ

По місяцях літньої передишки та вакаційного дозвілля вже в найближчих днях УСК розпочинає новий футбольний сезон, а дванадцятий у загальному числі. Нові надії та нові сподівання в'яжуться із цим сезоном. Починає його наш клюб на своїй новозбудованій площі, що її посвячення відбулося 13 вересня ц. р. По цьому великому досягненні, що його УСК довершив у цьому році, а саме по набутті власного майдану та його найконечнішому загосподаренні хотілося б вірити, що і в суто спортовій ділянці УСК діб'ється поважніших успіхів чим це було досі. Може число „13", що його загально уважають феральним, покажеться для УСК-у щасливим, подібно як у минулих роках, так і в цьому сезоні УСК висилає „на зелену мураву" 7 або 8 команд копаного м'яча, в тому 3 команди сеньйорів та 4 або навіть 5 команд молодечих. Далі слідують ланки відбиванки (3 команди) столової ситківки (4 команди), ланка шахів та ланка легкоатлетики. Отже приблизно півтори сотні змагунів та змагунок знову стане до шляхетного змагу за добре ім'я нашого клюбу та українського спорту взагалі. Одначе у такій корисній праці відчувається у нас брак людей, що хотіли б перебрати чи то провід поодиноких ланок чи то своєю радою допомогти управі клюбу вив'язатися із такого важкого завдання, яким являється спортове виховання нашого молодого покоління.

Центром уваги наших симпатиків буде знову 1-ша команда копаного м'яча. Склад її поза деякими незначними доповненнями буде подібний до цього, що репрезентував наш клюб у минулому сезоні. І так гратимуть: Голуб Олександер, Підгорецький Роман, Шміґель Мирослав, Кучер Іван, Мельниченко Євген, Наливайко Орест, Гаврилюк Ігор, Павлюк Роман, Васильkевич Славко, Шмотолоха Володимир, Франц Вільгельм; доповнятимуть команду Венцлер Йосип та Наль Чарлз. Провідником команди є Надбережний Ярослав.

Хочемо побажати усім нашим спортовцям якнайкращих успіхів, а нашій репрезентаційній одинадцятці осягнути мрію своїх мрій: місце в оберлізі. Рівночасно закликаємо усіх наших симпатиків та будучих глядачів завжди чесно та культурно піддержувати наших змагунів на грищі. Звертаємо увагу, що підтримка має бути культурною та пристойною. Недопускальні є такі вчинки глядачів, як биття суддів та чужих змагунів. Всупереч загально прийнятим правилам керівні органи ліґи застосовують до нашого клюбу засаду колективної відповідальности, тоб то де б клюб не грав, він має бути відповідальний за поведінку своєї публіки, яка до речі у деяких випадках може бути і неукраїнською.

Іван Сєрант

● **У Ґлезґов**, в Шотляндії, протягом двох вечорів відбувались бійки між поліцією та кількома сотнями дівчат-підлітків, які силою хотіли вдертися до місцевого театру, де виступав 18-річний, обожуваний англійськими дівчатами, співак Клиф Ричардс, відповідник американського Елвіса Преслі. Ричардс, який ще недавно заробляв $10 тижнево, як хлопець до посилок, тепер дістає по $2,000 тижнево.

ОГОЛОШЕННЯ ВІДДІЛІВ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

ДЖЕРЗІ СИТІ, Н. Дж. — Братство св. Івана Хрестителя, 270 Від. УНСоюза повідомляє, що збори відбудуться в суботу, 10-го жовтня 1959, о год. 6.00 вечора в У. Н. Домі 90-92 Фліт вулиця. Просимо всіх членів, щоб прибули на збори та вирівняли свої залеглі вкладки.— За Управу: Т. Гіль, М. Варан, Степан Островський.

НЮ ЙОРК. — Трикватральні збори Б-тва св. Володимира, 130 Від. УНСоюзу, відбудуться в суботу 10-го жовтня о год. 8-ій веч., у домі „Сестер" під ч. 30 Іст 7 вул. Порядок зборів: Перечитання протоколу, звіти фін. секр., Контрольної Комісії і перечитання кореспонденції. Перед зборами можна вплатити членські вкладки. — І. Серединський, предс., М. Коваль, ф. секр., М. Кравчук, касир, І. Малець, рек. секр.

МИЛВІЛ, Н. Дж. — Місячні збори Т-ва Запорозька Січ, 347 Від. УНСоюзу, відбудуться у неділю 18-го жовтня, о год. 2-ій по полудні в залі де звичайно. Просимо всіх членів прийти на ці збори. Подаємо новий телефон секретаря — GL 1-5074. — С. Патен, предс., С. Чопик, кас., Гр. Тимчій, секр.

КЛИФТОН, Н. Дж. — Т-во Українська Січ, 182 Від. УНСоюзу повідомляє своїх членів, що місячні збори відбудуться в неділю, 11-го жовтня, 1959 р. о год. 2-ій по полудні, в залі парафіяльній при 45-47 Hope Ave., Passaic, N. J. Проситься членів прийти на бори та вирівняти свої залеглі вкладки. Якщо довгуючі члени не зголосяться на цих зборах, то за них більше не будемо платити з каси Т-ва, і вони можуть бути суспендовані. — Управа.

БРУКЛИН, Н. Й. — Управа Т-ва Запорозька Січ, 325 Від. УНСоюзу подає до відома членам місцевим і позамісцевим, що місячні збори відбудуться дня 10-го жовтня, о год. 8-ій вечора в залі УНДому під числом 216-218 Гренд вул. Наради будуть важні, члени будуть радитися над плянами діяльности Т-ва. Управа просить членів вплатити по змозі свої залеглі вкладки і заборгування до Т-ва. Просимо рівнож членів вписувати і рекомендувати нових членів до Т-ва., — Іван Малик, секретар.

РОЧЕСТЕР, Н. Й. — Місячні збори Українського Народного Дому, 316 Відд. УНСоюзу в Рочестер, Н. Й, відбудуться в четвер, 8-го жовтня 1959. На порядку нарад є звідомлення з відбутого ювілею і інші важливі справи. Приявність усіх членів побажана. Довгуючі члени мусять вирівняти усі свої залеглі вкладки, тому урґуємо негайно це зробити. Початок зборів о год. 8-ій веч. —Управа.

ФИЛАДЕЛФІЯ, Па. — Т-во Любов, 45 Від. УНСоюзу повідомляє, що збори відбудуться в неділю, дня 11-го жовтня 1959. Просимо всіх членів явитися. Особливо пригадуємо тим членам, що залягають з вкладками, щоб прийшли і залеглості вирівняли. — Т. Малик, предс., А. Гарасим, кас., М. Сеник, сек.

БАЛТІМОР, Мд. — Б-тво Пресв. Тройці, 320 Від. УНСоюзу повідомляє своїх членів, що місячні збори відбудуться в неділю, 11-го жовтня, о год. 2-ій по пол., в Укр. Горож. Клюбі, 3101 O'Donnell St. Проситься всіх членів прибути на означений час і вирівняти свої залеглості. — Д. Пісецький, предс., І. Малко, секр.

НЮАРК, Н. Дж. — Т-во Запорозька Січ, 371 Від. УНСоюзу повідомляє, що збори вібудуться в п'ятницю, 9-го жовтня 1959 р., о год. 8-ій веч. в Січовій залі. Прохається членів Відділу приносити вкладки на збори Т-ва. — І. Оверко, предс., П. Заболоцький, касир, Ю. Баранюк, секретар.

ГЕМТРЕМК, Миш. — Т-во ім. М. Шашкевича, Від. 94 УНСоюзу повідомляє, що місячні збори відбудуться в неділю 11. жовтня 1959 р., о год. 2-ій по полудні, в залі Укр. Дем. Клюбу при 2376 Grayling St. Буде звіт Контрольної Комісії за 9 місяців. Проситься всіх членів прибути обов'язково на збори. — Т. Маштрук, рек. секретар.

КЛІВЛЕНД, Огайо. — Б-тво св. Василія Великого, 364 Від. УНСоюзу повідомляє, що місячні збори відбудуться в неділю, 11-го жовтня 1959 р. о год. 2-ій по полудні, в УНДомі, 3161 Іст 93-та вул. Просимо про численну участь і пригадуємо про приєднювання нових членів до УНСоюзу. — Гр. Кукиз, предс., Евст. Макарик, касир, Іван Кореневич, р. секр., Волод. Владика, фін. секр.

РОЧЕСТЕР, Н. Й. — Сестрицтво Рождества Пресв. Богородиці, 36 Від. УНСоюзу повідомляє своїх членкинь, що місячні збори відбудуться в неділю, дня 11-го жовтня о год. 2:30 по полудні, в церковній залі під числом 305, Hundson Ave. Просимо членкинь про численну участь, бо маємо багато справ до полагодження. — За Уряд: Е. Ґерула, предс., М. Шворц, касир, С. Гунька, секр.

Посмертні Згадки

ВАСИЛЬ РИПЯК, член Б-ва ім. Митр. А. Шептицького в Бостоні, Масс., Відділ 307, помер 23-го вересня 1959 р. на 52 році життя. Покійний походив із с. Сулятичі, пов. Жидачів, Західня Україна. До УНСоюзу вступив в 1951 році. Полишив в смутку дружину Пелагію. Похорон відбувся 26-го вересня з похоронного заведення до греко-католицької церкви. Найсв. Серця Христового а відтак на католицький цвинтар ім. св. Михаїла при участі родини, членів Відділу та приятелів. Покійний був тихої вдачі, за що його всі любили і поважали. Парохія втратила щирого парохіянина а Відділ зразкового члена. В. Н. П.

Ілля Чопик, секр.

ІВАН ДУБАС, довголітній член Т-ва св. Івана Хрестителя, Від. 230 УНС, Йонґставн, О., помер несподівано 5-го вересня 1959 р. на 66-му році життя. Покійний походив із Плавучі Великої, пов. Бережани, Західня Україна. Полишив в смутку дружину Еву, два сини Андрія і Володимира, дві дочки Франсес Лосі і Дороту Мінoті. Його перша жінка Варвара померла 1953 р. Похорон відбувся в середу, 9-го вересня 1959 р. з похоронного заведення до церкви Пресв. Тройці де о. Лев Адамяк відправив Службу Божу, а опісля при співучасті родини, знайомих і членів Відділу на цвинтар Кальварія. Вічна Йому Пам'ять.

П. Ліщак.

КЛИМКО КИСІЛЬ, член - фундатор Українського Народного Дому, 316 Відділу УНСоюзу в Рачестері, помер 8-го вересня 1959 р. Покійний народився 20-го лютого 1882 р. в селі Путятинцях, пов. Рогатин, Західня Україна. До УНСоюзу вступив в 1922 р. Жив і працював на своїй фармі в Чорчвілл. Полишив в смутку дружину Катерину, сина Степана і дочку Анастазію. Похорон відбувся 12-го вересня 1959 р. По Службі Божій в українській церкві св. Йосафата відвезено тлінні останки Покійного на цвинтар *Holy Sepulchre*. В. Н. П.

М. Гавриляк, секр.

ВАСИЛЬ ІВАНЦІВ, член Українського Народного Дому, 316 Відділ УНСоюзу в Рачестер, помер 15-го вересня 1959 р. Народжений 1888 р. в селі Коростовичі, пов. Рогатин, Західня Україна. До УНСоюзу вступив в 1922 р. Полишив в смутку сина Джорджа і дочку Кейді. Похорон відбувся 18-го вересня 1959 р. Тлінні останки Покійного похоронено на цвинтар *Holy Sepulchre*. В. Н. П.

М. Гавриляк, секр.

ТАРЗАН, ч. 4,338. Не турбуйтеся!

— Я певний, що Рой має якийсь, покищо невиявлений, мотив у своєму божевільному пляні, — сказав Редфілд.

Нагло неприємний сардонічний голос перебив обом розмову. — Так ви тут, професоре, старий друже!

Брістер обережно підійшов, відмикаючи курок револьвера. — Алеж тут немає потреби довше турбуватися, чи не так?